

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar Promemorian Klimatdeklaration för byggnader (Ds 2020:4)

Sammanfattning

Sweco Systems AB är positiva till införande av klimatdeklarationer men anser att:

- Det är nödvändigt att Klimatdeklaration utförs av en certifierad expert
- Även skede B och C bör beräknas i Klimatdeklarationen redan år 2022
- En övre kravgräns på utsläpp för införs snart – senast år 2024
- Alla industri- och verkstäder samt tillfälliga byggnader bör inte automatiskt ska undantagas
- Även grundläggning och installationer bör ingå i redovisningen

Förslag till lag om klimatdeklaration för byggnader

5§ Undantag från skyldigheten att lämna in en klimatdeklaration

Sweco anser inte att alla industrianläggningar och verkstäder ska vara undantagna. Många stora industrianläggningar innehåller betydande mängder material och projekteras på liknande sätt som andra typer av byggnader. Om det är så som beskrivs i kapitel 4 på sidan 47 att industrianläggningar använder så annorlunda material och konstruktioner jämfört med andra byggnader p.g.a. sin verksamhet, så är dessa material ända relevanta att utvärdera och konstruktionerna intressanta att förbättra.

Sweco föreslår att man undanta specialfall utan att undanta alla industribyggnader, och att man eventuellt kräver Klimatdeklaration även om inte en kommande kravgräns appliceras etc.

Vi ifrågasätter också att tillfälliga byggnader ska undantas kravet på klimatdeklaration. I dessa fall lär byggfasen stå för i princip all klimatpåverkan eftersom driftsfasen blir så kort. Ur klimatperspektiv bör inte tillfälliga byggnader uppmuntras. Dock är det bra med flexibla byggnader, som kanske kan flyttas, men om byggnaden är tillfällig på en viss plats så kan den ha en lång livscykel och därmed är inte klimatbelastningen försumbar alls.

8 § Klimatdeklarationens innehåll och omfattning

Sweco anser att även skede B och C bör inkluderas i Klimatdeklarationen redan vid dess införande.

1 (4)

Sweco
Fredsgatan 19
Box 110
SE-903 47 Umeå, Sverige
Telefon +46 (0)8 695 60 00
Fax
www.sweco.se

Sweco Systems AB
RegNo: 556030-9733
Styrelsens säte: Stockholm

Anna Joelsson
Gruppchef Hållbar Fastighetsutveckling

Mobil +46 (0)738 10 02 35
anna.joelsson@sweco.se

Det är pedagogiskt felaktigt att lära ut att man kan göra en livscykelanalys på bara en del av livscykeln. Eftersom det planeras för en övre gravgräns för utsläpp av växthusgaser så anser vi att detta måste ske i beräkning av hela livscykeln för att undvika suboptimeringar, och eftersom denna gräns bör komma i närtid för att börja åstadkomma reella minskningar av utsläpp i byggsektorn så bör man vänja sig redan nu vid att räkna på hela livscykeln.

I promemorian antyds att det är både mer komplext, dyrare och svårare att verifiera beräkningar i skede B och C. Visst är det svårare att verifiera, men det kommer alltid att vara svårt att verifiera något som inte har hänt. Om vi inte börjar räkna på scenarier för dessa skeden så bygger vi inte upp erfarenheten av redovisning och förbättring. Om det initialt görs schablonmässigt så blir det varken mer komplext eller särskilt fördyrande, i alla fall inte för en person kunnig inom LCA och energi/klimat vilket vi anser att det måste vara krav på. Det finns redan idag beräkningsverktyg som tillhandahåller schabloner även i B och C-fas, vilket ger ett lika relevant resultat som att använda generiska data i A-fas. Detta skulle belysa dessa fasers relevans och bidra till en förståelse för livscykelräkande.

Förslag till förordning om klimatdeklaration för byggnader

Klimatdeklarationens innehåll

5§: Sweco anser att klimatdeklarationen ska omfatta även grundläggning, vilket vanligtvis inte räknas till klimatskärm, samt installationer. En byggnads grundläggning utgör vanligen en stor del av byggnadens materialmängd och en stor klimatbelastning. Vi ser ingen anledning att utesluta grundläggningen beroende på att den är platsspecifik. Varje projekt är platsspecifikt och det är självklart att val av plats påverkar.

Installationernas klimatpåverkan är inte lika stor, men ändå betydande. De bör inkluderas från början för att underlätta för branschen att förbereda sig inför en kravgräns, och ta fram dokumentation. Detta för att öka möjligheten att nå de nationella klimatmålen inom utsatt tid.

6§: Sweco anser att det är viktigt att areamåttet som koldioxidekvivalenterna hänförs till är preciserat. Om det nu är Bruttoarea man har tänkt sig så måste det preciseras i författningen. Kanske bör resultatet redovisas även för m² Atemp för jämförbarhet med energideklarationerna och så att energieffektiva konstruktioner som t.ex. passivhus inte missgynnas p.g.a. klimatskärmens tjocklek.

Förslag till lag om ändring i Plan – och bygglagen

Sweco håller med om att det räcker att lämna in Klimatdeklaration inför slutbesked. När kravgräns för utsläpp av växthusgaser införs så kommer det vara nödvändigt att ta fram en klimatkalkyl i ett tidigt skede för att säkerställa att kravnivån uppfylls, och då kommer detta att vara självreglerande. Till dess kan det vara bra att ha möjlighet att räkna med mer fullständiga data och på så sätt lära sig av sina projekt.

Sweco håller med om att det är lämpligt och ändamålsenligt att byggherren ansvarar för att upprätta och lämna in klimatdeklarationen till ansvarig myndighet

Övrigt

Sweco vill verkligen trycka på att den som praktiskt genomför Klimatdeklaration bör vara en certifierad expert.

Det bör finnas en kvalitetssäkring av Klimatdeklarationerna genom att de upprättas av expert, på samma sätt som med Energideklarationer. Även om det idag finns verktyg där "vem som helst" kan trycka på en knapp och få fram en Klimatdeklaration så måste man ha god kunskap om LCA-metodik för att förstå hur verktygen fungerar, hur de räknar och vad detta betyder för de resultat man får. Det är en komplex metodik bakom de "enkla" programmen och med bristande kunskap kan felaktiga slutsatser dras. Vi menar att det är mycket viktigt att den som utför Klimatdeklaration också kan tolka resultatet, för att deklarationerna ska kunna bli användbara och tillföra något till projektet och till samhället.

I promemorian skriver man att det utan certifiering blir "flexibelt, mindre administrativt tungt och enklare". Men det kan inte väga tyngre än att de som utför uppgiften faktiskt vet vad de gör. En klimatdeklaration kräver inte mindre kunskap än en energideklaration.

Vilken typ av data som ska ligga till grund för beräkningen

För att uppmuntra användning av specifika data, som skapar en tydligare styrning mot bättre materialval än vad generiska data gör, bör generiska data som får användas vara konservativa, dvs. inte riskera att vara för optimistiska avseende klimatpåverkan. Det skulle medföra en ökad driftkraft mot att använda specifika data, vilket gynnar både datakvaliteten och drivkraften på marknaden att utveckla byggprodukter och byggmaterial med minskad klimatpåverkan.

Klimatdeklarationens innehåll och omfattning

Sweco vill också passa på att lyfta frågan om beräkningsmetod och redovisning av alla skeden och specifikt exkluderandet av skede D, där relevanta samhällseffekter av de val projektet gör skulle kunna synas.

Det är viktigt att styra mot minskad klimatpåverkan i varje enskilt projekt, men minst lika viktigt för klimatets skull att styra mot minskad klimatpåverkan från samhället som helhet. Detta för att även i ett större perspektiv undvika suboptimeringar. Ett exempel är att det kan se väldigt bra ut i

3 (4)

redovisningen för ett enskilt projekt om en byggnad värms med el från vindkraft, medan det ur samhällets perspektiv kan vara klimat-effektivare att använda den förnybara elen till processer som behöver el och istället värma byggnaderna med värme. Detta är sådant som inte syns när modul D är exkluderad. Därför är det viktigt att utvärdera klimatpåverkan så att man även främjar energieffektiva system och processer som hushåller med primärenergi, då förnybar energi inte heller är oändlig. Vi har dock inget förslag i dagsläget på hur detta skall regleras eller rapporteras.

Sweco vill slutligen uppmuntra till att skynda på införandet av en kravgräns för utsläpp. I skrivande stund är det mer än 1,5 år till 2022 och lagen träder ikraft. Låt säga att det skulle dröja ytterligare 3 år, till 2025 innan kravgränser införs. Det är nästan 5 år från idag. Den tiden har vi inte!

Det bör redan nu fastställas att minimikrav och skärpningar kommer införas samt när i tiden.

Sweco Systems AB
genom Teknikområde Energi och Miljö, med Anna Joelsson som handläggande